

Periferik Arter Hastal???nda Yürüme Mesafesinin Azalması Ölçesi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Periferik Arter Hastal???nda Yürüme Mesafesinin Azalması Ölçesi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29068>

Özet

Periferik arter hastalığı (PAH), dünya genelinde milyonlarca insanı etkileyen yaygın bir kardiyovasküler rahatsızlıktır. Bu hastalık genellikle alt ekstremitelerde ağrıya, uyuşmaya ve özellikle yürüme sırasında ortaya çıkan kramplara neden olarak bireylerin yaşam kalitesini ve fonksiyonel kapasitesini önemli ölçüde düşürür. Bu bağlamda, PAH hastalarının yürüme mesafesindeki azalması ve buna bağlı fonksiyonel düşüşleri objektif ve güvenilir bir şekilde değerlendirmek amacıyla "Periferik Arter Hastalığında Yürüme Mesafesinin Azalması Ölçeği" geliştirilmiştir. Bu ölçek, hastaların günlük yaşam aktivitelerindeki düşüşleri, özellikle yürüme yeteneklerini, kendi bildirimleri aracılığıyla ölçmeyi hedefler.

Ölçek, 3 alt boyuttan ve toplam 14 maddeden oluşmakta olup, 5'li Likert ölçeği formatında derecelendirilmiştir (0 = yapamaz-çok zor, 4 = hiç zorluk yok). Ölçeğin geliştirme ve psikometrik özelliklerinin değerlendirilmesi, içsel tutarlılık ve faktör yapısı gibi önemli güvenilirlik ve geçerlilik göstergeleri üzerinden yapılmıştır. Bu ölçek, PAH hastalarının fonksiyonel durumlarını izlemek, tedavi etkinliğini değerlendirmek ve klinik araştırmalarda kullanmak için değerli bir araç sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Periferik arter hastalığı, yürüme mesafesi, fonksiyonel düşüş, psikometrik ölçek, geçerlilik, güvenilirlik, Cronbach alfa, faktör analizi.

Yazarlar

Kara, Ayla; Özçakar, Nilgün; Kartal, Metin.

Amaç

"Periferik Arter Hastalığında Yürüme Mesafesinin Azalması Ölçeği"nin temel amacı, Periferik Arter Hastalığı (PAH) tanısı konmuş bireylerin yürüme mesafelerindeki azalması ve bu durumun günlük yaşam aktiviteleri üzerindeki etkilerini subjektif olarak değerlendirmektir. Ölçek, hastaların kendilerini algıladıkları fonksiyonel düşüş düzeyini ölçerek, hastaların şiddetini ve tedaviye verilen yanıtı izlemede kliniklere ve araştırmacılara yardımcı olmayı hedefler.

Bu ölçek, PAH'nin neden olduğu intermittan klodikasyon gibi semptomların bireylerin fiziksel aktivite kapasitesini nasıl etkilediğini anlamak için tasarlanmıştır. Böylece, hastaların yaşam kalitesini etkileyen fonksiyonel bozuklukların kapsamlı bir şekilde belirlenmesine olanak tanır ve bireyselleştirilmiş tedavi planlarının oluşturulmasına katkıda bulunur.

Yapı

Ölçek, Periferik Arter Hastalığı olan bireylerde yürüme mesafesindeki azalmanın yol açtığı fonksiyonel kısıtlılıklar ve buna ilişkin algılanan zorluğu ölçen psikolojik bir yapıyı değerlendirir. Bu yapı, fiziksel aktivite sınırlamaları, ağrı veya rahatsızlık nedeniyle yürüme yeteneğindeki bozulmalar ve günlük yaşamda karşılaşılan zorluklar gibi unsurları içerir.

Ölçek, hastaların kendi bildirimlerine dayanarak, belirli mesafeleri yürüme, belirli aktiviteleri gerçekleştirme veya ağrı etişini yönetme gibi konulardaki algılanan zorlukları yakalar. Bu sayede, hastaların bireyin yaşam kalitesi ve yaşam üzerindeki etkisini nicel bir şekilde ifade etmeyi amaçlar.

Geçerlik

"Periferik Arter Hastalığında Yürüme Mesafesinin Azalması Ölçeği"nin geçerlilik çalışması, ölçeğin geliştirildiği orijinal makalede belirtilmiştir. Kara, Özçakar ve Kartal (2016) tarafından yapılan çalışmada, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne kadar doğru ve anlamlı bir şekilde ölçtüğü değerlendirilmiştir.

Kaynak içerikte spesifik geçerlik katsayıları veya yöntemleri detaylandırılmamış olsa da, ölçeğin geliştirme sürecinin bir parçası olarak geçerlilik analizlerinin yapıldığı ve bu analizlerin ölçeğin klinik ve araştırma ortamlarında kullanım için uygunluğunu desteklediği varsayılmaktadır. Genellikle geçerlik analizleri, yapı geçerliliği, içerik geçerliliği ve ölçüt geçerliliği gibi farklı boyutları kapsar.

Güvenilirlik

Ölçeğin güvenilirlik değerlendirmesi, içsel tutarlılık analizleri ve maddelerin faktörlerle ilişkisinin incelenmesi yoluyla gerçekleştirilmiştir. Yapılan analizlerde, ölçeğin alt ölçekleri için Cronbach's alfa değerleri 0,516 ile 0,760 arasında değeri tespit edilmiştir. Bu değerler, alt ölçeklerin orta düzeyde ile iyi düzeyde içsel tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir.

Ölçeğin tamamı için hesaplanan Cronbach's alfa değeri ise 0,882 olarak bulunmuştur. Bu yüksek alfa değeri, ölçeğin genel olarak mükemmel bir içsel tutarlılığa sahip olduğunu ve maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü işaret etmektedir. Bu sonuçlar, "Periferik Arter Hastalığında Yürüme Mesafesinin Azalması Ölçeği"nin güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

"Periferik Arter Hastalığında Yürüme Mesafesinin Azalması Ölçeği"nin yapısal özelliklerini

belirlemek amacıyla faktör analizi yapılmıştır. Bu analiz sonucunda ölçeğin 3 alt boyuttan oluştuğu belirlenmiştir. Toplamda 14 maddeden oluşan ölçek, bu üç alt boyut altında gruplandırılmıştır.

Maddelerin faktör yükleri 0,39 ile 0,90 arasında değişmektedir. Yüksek faktör yükleri, maddelerin ilgili alt boyutlar güçlü bir şekilde temsil ettiğini ve ölçeğin teorik yapıyla uyumlu olduğunu göstermektedir. Bu bulgular, ölçeğin yapı geçerliliğine ilişkin önemli kanıtlar sunmakta ve PAH hastalarında yürüme mesafesindeki azalmanın çok boyutlu bir yapıya sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Ölçek

Test Türü: Geliştirme

Format: 5'li Likert ölçeği (0 = yapamaz-çok zor - 4 = hiç zorluk yok)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Periferik arter hastalığı olan hastalar

Yaş Grubu: Yetişkinler

Popülasyon Detayları: Periferik arter hastalığı tanısı konmuş bireyler.

Test Metodolojisi: Kendi kendine raporlama, derecelendirme ölçeği.

Anahtar Kelimeler

Periferik arter hastalığı, yürüme kapasitesi, fonksiyonel değerlendirme, psikometrik özellikler, sağlık ölçeği, yaşam kalitesi, intermittan klodikasyon.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Mevcut Değil

Kurum E-posta Adresleri: nilgun.ozcakar@deu.edu.tr

Yazın Adresi: Mevcut Değil

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin geliştirildiği ve psikometrik özelliklerinin incelendiği çalışma **2016** yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için herhangi bir ücret veya özel izin bilgisi kaynak içerikte belirtilmemiştir. Ancak, ölçeği kullanmayı düşünen araştırmacılar ve klinisyenlerin, ölçeğin

sorumlu yazar? Ayla Kara veya ilgili ileti?im e-postas? (nilgun.ozcakar@deu.edu.tr) arac?l???yla izin ve kullan?m ko?ullar? hakk?nda bilgi almas? önemle tavsiye edilir.

Referanslar

Kara, A., Özçakar, N., & Kartal, M. (2016). Periferik arter hastalığında "yürüme mesafesinin azalması ölçeği" geçerlilik ve güvenilirlik çal??ması. *Nobel Med*, 12(1), 67-73.

Makale bağlantısı: nobelmedicus.com

Ölçeğin orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: periferik-arter-hastaliginda-yurume-mesafesinin-azalmasi-olcegi-toad.pdf

Periferik Arter Hastalığında Yürüme Mesafesinin Azalması Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: A??adaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde de?itirilmemelidir.

Sa?lanan kaynak içerikte ölçek maddeleri bulunmamaktadır.